

Lov til at ordne Kirkens Anliggender, ganske som de selv ville. De kunne da indrette sig som en privat Forening eller et privat Samfund, og saa ville vi naturligvis her i Rigsdagen ikke paa nogen Maade blande os i deres indre Anliggender. De kunne indrette sig med Menighedsraad, med hvilke som helst Valgretsbestemmelser de ville, de kunne nægte at vie deres Ægtepar, de kunne indrette sig ganske, som de ville, naar de vel at mærke have indrettet sig paa frikirkelig Grund som fri Samfund, som fri Foreninger. Men her er slet ikke Tale om dette.

Det, her er Tale om, er, at Statskirken eller Folkekirken skal bevares, at den stadig skal have de Midler til Raadighed, som Folket har leveret. Det, her er Tale om, er, at Præsterne stadig skulle lønnes af Staten eller af Folket. Nu skal denne Kirke have en kirkelig Forfatning. Der var i Kultusministerens Tale et Par Ord, som i højeste Grad vakte min Opmærksomhed. Kultusministeren sagde nemlig, at han ikke havde noget imod at komme ind paa en Forhandling om at give en kirkelig Forfatning og bringe Kirken ud af det nuværende Afhængighedsforhold til Staten. Det var de Udtryk, som Ministeren brugte. Men det er dette, som Høj Kirkens Folk, Gøjstligheden og dens Spidser og den konservative Del af Befolkningen altid have krævet, at Kirken kommer ud af sit Afhængighedsforhold til Staten, og det er det, som Demokratiet og Venstre og Grundtvigianerne først og fremmest altid have modsat sig, at Kirken kom ud af sit Afhængighedsforhold til Staten, saa længe vi have en Statskirke. Saa snart vi ikke have dette længere, kan Kirken blive fuldstændig fri, autonom, men saa længe vi have en Folkekirke, skulle dens Embedsmænd bøje sig for Statens Love, saa længe skulle dens Embedsmænd staa under Statens øverste Styrelse, og dens Anliggender sortere under Folkets Lovgivningsmagt.

Det forekommer mig, at den fuldstændige Frontforandring, den totale Kolbøtte, som Venstre nu er ved at slaa i denne Sag over for Kravet om en Kirkekommission, er i højeste Grad beklagelig, og det forekommer mig, at de Antydninger, som fremkom fra Ministeren, gaa i en saadan

Retning, at man maa haabe, at alle frisindede Mænd Landet over raabe Vagt i Gævær. Det er den klerikale Reaktion, som truer, den er ved at faa en Magt, som den aldrig nogen Sinde har haft her i Landet. Dette er Sandhed.

Men for øvrigt vil jeg afvente, hvorledes disse Ændringer komme til at se ud, og saa vil jeg udtale mig nærmere. Dog vil jeg henstille til Flertallet og dets Ordførere her i Salen, om det ikke vilde være det hensynsfuldeste imod Mindretallene, at man ved Nedsættelse af et Udvalg ogsaa gav Mindretallene Lejlighed til nogenlunde rolig og i Magt at overveje de Ændringsforslag, som i denne overordentlig vigtige Sag ere bebudede fra Ministerens Side.

Svensden: Ja, jeg skal knytte nogle faa Bemærkninger til det foreliggende Forslag. Min Stilling over for denne Sag er ikke ukendt for nogen af de ærede Medlemmer her i Salen. Allerede i Fjor under Kirkelovens Behandling her, udtalte jeg mig for Ønskeligheden af, at denne store Sag maatte komme til Overvejelse i en Kommission, saa at det der kunde blive grundig overvejet, hvordan man i Fremtiden skulde bygge op den Kirkeforfatning, som det jo er den ærede Kultusministers Mening, vi skulde have her i Landet. Jeg ved nok, at den højtærede Minister og andre have sagt, at der ingen Grund er til at nedsætte en Kommission i den Anledning, idet vi allerede tidligere have haft flere Kommissioner til Overvejelse af dette Spørgsmaal. Dette er sandt, men der er en Ting, som man maa lægge Mærke til, og det er, at det er en hel Menneskealder siden, vi havde den sidste Kommission, og ingen vil vel paa staa andet, end at Forholdet paa Kirkelivets Omraade her i Landet i disse 40 Aar er undergaaet en betydelig Forandring, saa at der kunde være Grund til at tage Spørgsmaalet op til fornyet Overvejelse, og at man ikke med fuld Ret kan sige, at denne Sag allerede har været til Overvejelse og været afgjort i de tidligere Kommissioner.

Jeg vil gerne sige til den højtærede Minister, at naar han mente, at dette Udvalg eller den Kommission, hvad man vil kalde det, ikke vil blive noget Udtryk for